

EL LLENGUATGE

27/XI/1976

Una cuina de gas

L'expressió «una cuina a gas» representa un gallicisme que se'ns ha introduït a través del castellà. No sabem ben bé fins a quin punt hi és tolerat però per la nostra banda convindria que hi oposéssim una ferma resistència. Per a la formació d'aquests grups nominals —un nom determinat per un altre que indica sistema o mitjà de funcionament— cal recórrer a la preposició de, que és la que representa, en aquest cas, el nostre ús genuí. Caldria, per tant, que rebutgéssim enérgicament grups nominals com ara «una cuina a gas» i «una barca a rem», i que diguéssim una cuina de gas i una barca de rem. Anàlogament: una màquina de vapor, un molí de vent, un llum d'oli, un fogó de petroli i una barca de vela. Si exemples tan tradicionals com ara un molí de vent o un llum d'oli ens semblen naturals i no ens sobten gens, tampoc no ha de sobtar-nos una cuina de gas o una barca de motor, per més que la propaganda comercial hagi popularitzat les formes concurrents que ara intentem combatre.

De fet, l'ús indegut de la preposició a en lloc de la preposició de no se circumscriu als casos que hem indicat. N'hi ha un altre de ben determinat sobre el qual creiem que val pena d'indicar: el dels grups nominals que tenen com a nucli substantius com ara olor, pudor, soroll, gust, etc. L'atribut que s'hi refereix s'hi ha d'enllaçar també per mitjà de la preposició de: olor de colònia, pudor de socarrim, gust de canyella, soroll de portes que es tanquen. I encara hi podríem afegir alguns exemples com ara els següents: un brusa de pics, una corbata de ratlles, una camisa de quadres. En tots aquests casos, l'ús de la preposició a per més habitual que pugui semblar a algú, no és sinó el resultat d'un influència estranya que fariem ben fet de rebutjar.

ALBERT JANE